

Velká balkánská cesta 2002

Aneb terénním vozem okolo Balkánu

auto:

Cestovali jsme luxusním vozem tovární značky VAZ 2104, jinak též Lada nebo Žigulík. Žádné osobní jméno autu nepříslušelo. Motor o zdvihovém objemu 1294 cm³, karoserie samonosná uzavřená kombi, barva tmavohnědá. Rok výroby: 1986, pořizovací cena v březnu 2002: 10.000,- Kč, opravy a úpravy před cestou 7.400,- Kč. Vymontované zadní sedadlo umožňovalo sklopit zadní opěradlo do polohy, kdy po posunutí předních sedadel dopředu a sklopení jejich opěradel vznikla po celé délce vozu víceméně rovná plocha. Tato Schlafwagen úprava dovolovala celkem pohodlné přespávání; krabice zpoza předních sedadel bylo nutno vždy uložit do kufru k batohům, spali jsme v přední části. Za jízdy bylo zadní opěradlo zvednuté, takže po přikrytí čurbesu na místě zadního sedadla celtou vypadalo auto zcela standardně. V kufru vedle sebe ležely dva batohy s oblečením a loďák se spacáky, stanem a karimatkami, vše pod úroveň oken. Uvnitř bylo mezi madly nad zadními dveřmi upevněno cosi jako prádelní šňůra (ale gumová) – zde se sušily a do prachu obalovaly mokré svršky i spodky. Za celý výlet jsme pouze jednou píchli (RO) a jednou nabořili dveře do kufru (BG) o radlici buldozeru, který nás tahal z písku, kam jsme zapadli. Na autě odešly brzdové destičky a stále vytlučenejší jsou i kříže na kardanu. O tlumičích pérování je zbytečné hovořit, výfuk několikrát zavadil o terén, ale bez výraznější újmy na zdraví. Nalomilo se také uchycení celé přední nápravy.

obecně:

Protože nejsem politik a mohu věci nazývat pravými jmény, tvrdím, že jsme navštívili **12 zemí**; Českou republiku nepočítám. Projeli jsme tedy všechny balkánské země kromě Makedonie. Pojem „republika“ se pro některé útvary nehodí, protože jsou řízeny poněkud jinak a pojem „stát“ by zase mohl budít mylný dojem, že se jedná o něco, co funguje a je to uznané mezinárodním společenstvím. „Zemi“ definuji jako území mezi dvěma celnicemi a „celnici“ jako místo, kde po nás chtěli pasy a jinak nás byrokraticky obtěžovali. Teoreticky by se mohlo stát, že na přejezdu mezi Černou horou a Srbskem by toto nenastalo; my jeli mezi zmíněnými zeměmi ještě přes Chorvatsko a Bosnu a Hercegovinu. Nejen proto ale uvažují Srbsko a Černou horu jako dvě různé země.

Slovensko a Maďarsko jsme navštívili dvakrát. Pokud bych počítal za regulérní přechod i cípek Bosny a Hercegoviny u Jadranu, pak jsme navštívili dvakrát i Chorvatsko a právě Bosnu a Hercegovinu. Přejeli jsme tak **15** (nebo 17) **hraničních přechodů**. V přehledu však toto neuvažují a cípek BiH počítám do Chorvatska (měří asi 10 km). Ani na jedné ze dvou celnic ohraničujících tuto část BiH po nás pasy nechtěli, ani jsme tam nezastavovali.

Značky pro jednotlivé země jsou převzaty z mezinárodních poznávacích značek a to všude tam, kde existují. Pro Kosovo jsem zvolil značku ze („státních“) poznávacích značek, které vydává mezinárodní správa a kde se mezi třemi a třemi číslicemi vyskytuje vždy „KS“. Pro Srbsko (Srbia) a Černou horu (Crna Gora) jsem si je utvořil sám, na vozidlech se v obou zemích používá označení „YU“.

přehled:

pořadí	země	km v dané zemi	značka	nocí v zemi	dní v zemi	měna
0.	Česká republika	273	CZ	0	0,25	koruny české
1.	Slovensko	186	SK	0	0,25	koruny slovenské
2.	Maďarsko	313	H	1	0,5	forinty
3.	Rumunsko	2195	RO	13	13	lei, eura, dolary
4.	Bulharsko	1503	BG	8	8	leva
5.	Turecko	610	TR	2	2	liry, eura, dolary
6.	Řecko	1994	GR	7	7	eura, drachmy
7.	Albánie	741	AL	3	3	leka, eura
8.	Kosovo	320	KS	1	1,5	eura, marky, dináry
9.	Černá hora	518	CG	2	2	eura
10.	Chorvatsko	186	HR	2	1,5	kuny, eura
11.	Bosna a Hercegovina	343	BiH	1	1,5	knvrt.marky, eura
(10.	Chorvatsko)					
(11.	Bosna a Hercegovina)					
12.	Srbsko	397	SR	1	1	dináry
2.	Maďarsko	294	H	1	1	forinty
1.	Slovensko	198	SK	0	0,25	koruny slovenské
0.	Česká republika	249	CZ	0	0,25	koruny české
celkem	12 různých cizích	10320		42 nocí	43 dní	14 různých měn

kde jsme co viděli a jak bydleli:

Ujeli jsme celkem **10320 km** (z Košíř na Hlincovou horu). Postupně jsme se koupali v **pěti mořích**: Černém, Marmarském, Egejském, Iónském a Jaderském. V **sedmi** zemích jsme navštívili jejich **hlavní města**: Sofie, Athény, Přiština, Podgorica, Sarajevo, Bě-

lehrad a Budapešť. Ve **čtyřech** zemích jsme vystoupili na jejich **nejvyšší horu**: Rumunsko – **Moldoveanu 2545** na Fagaraši, Bulharsko – **Musala 2925** na Rile, Řecko – **Mytikos 2917** na Olympu a Černá hora – **Bobotov Kuk 2523** v Durmitoru. **Musala** je zároveň **nejvyšší horou** celého **Balkánského poloostrova**.

Cesta trvala **43 dní**, tedy **6 týdnů**, užíli jsme si **42 nocí**. **1×** jsme spali v **hotelu** (Kukes), **6×** v **kempu** (z toho 5× pod stanem (Istanbul, 2× v GR, 2× v HR) a 1× v autě (Sarajevo)), **4×** u **známých** (Rovensko – postel u Špiců, Eibental – pod širákem v kostelní zahradě u pana děkana, Gjakova – postel u Nevzata, Bělehrad – postel u Dany), **6×** **pod stanem bez auta** (3× hřeben Fagaraše, 3× hřeben Rily), **1×** **pod širákem** u auta **nadivoko** (pláž v BG), **8×** **ve stanu** u auta **nadivoko** (6× v RO, 2× v BG), **2×** **ve stanu** po domluvě u **hospody** (AL) a **14×** **v autě nadivoko** (2× v H, 2× v RO, 2× v BG, 1× v TR, 5× v GR a 2× v CG). Jinak tedy **2×** **pod širákem**, **4×** **v posteli**, **15×** **v autě** a **21×** **pod stanem**.

Celkem **12 dní** jsme strávili **pěšimi pochody**: 2 v Banátu, 4 na Fagaraši, 4 na Rile, 1 na Olympu a 1 v Durmitoru. Kromě zmíněných pohoří patří mezi nejhezčí navštívené **přírodní útvary** Dunajská delta, skály pod Meteory, kaňon Černé, Dunaje, Tary a Moračy, Rugova kaňon, Bospor, mys Kaliakra a další místa na pobřeží několika moří. Některé **památky a města**: Sibiu, Brašov, malované kláštery v Bukovině, Iași, Nesebar, Koprivštica, Sofie, kláštery Aladža a Rilský, Plovdiv, Istanbul, Soluň, Meteora, Athény, Korint (průplav i vykopávky), Mykény, Týrins, Nauplio, Epidauros, Delfy, Dodoni, Butrint, Gjirokaster, Skadar, Prizren, kláštery Gračanica a Morača, Kotor, Dubrovnik, Mostar, Sarajevo, Bělehrad a Budapešť.

kilometry:

Spotřebu jsem počítal od plné nádrže nabrané v Malešicích cestou do Českých Budějovic před vlastní cestou do plné nádrže v Obratani cestou z Českých Budějovic na Prahu. Celkem tak z **10.808 kilometrů**. Na této vzdálenosti jsme projeli celkem **820,3 litrů** benzínu všech možných i nemožných druhů, což představuje spotřebu **7,6 litru / 100 km**. Za benzín jsme utratili celkem 19.417,- Kč, což představuje **1,80 Kč / 1 km**.

Nejlevnější benzín (přepočteno na Kč) jsme nabrali v Komárně (SK) a to za 20,10 Kč, dále pak v Temešváru za 20,60 a v Brašově (obojí RO) za 20,50 Kč. Nejdražší byl naopak v Istanbulu (TR) za 28,70 a v Berane (CG) za 28,80 Kč. Průměrně nás stál litr benzínu 23,67 Kč.

penízky:

Tabulka ukazuje rozdělení celkové útraty na 13 položek, vše je přepočteno na koruny.

položka	celkem	pro jednoho
benzín	19417	9709
jídlo a pití	12474	6237
bydlení	3449	1724
parkování auta	1066	533
víza, dezinfekce, pojištění, poplatky	3373	1686
vstupné do památek a muzeí	2696	1348
ostatní cestování (vlak, loď)	1652	826
mapy a průvodce koupené těsně před cestou	1027	514
SMS, telefon, internet	817	409
úpravy vozu před cestou a opravy při ní	3407	1703
suvenýry	4324	2162
filmy, fotky, alba	5112	2556
nevyúčtováno	228	114
celkem	59042 Kč	29521 Kč

Pokud si představím, že asi tak 3.000,- Kč bych doma za šest týdnů prožral stejně, odečtu ještě fotky a suvenýry, které s cestou bezprostředně nesouvisí a také mapy a průvodce, které nám zůstaly a jsou použitelné (používali jsme ostatně i mnohé mapy a průvodce, které jsme koupili někdy dávno anebo si je nyní od někoho půjčili), dojdou k částce **21.300,- Kč** na každého z nás.

výstupy:

K dispozici je album obsahující přes 300 fotografií 10 × 15 cm, podrobný komentovaný itinerář (5 listů A4, Excel), obrázek profilů horských pochodů (3 listy A4, Grapher), podrobné vyúčtování (14 listů A4, Excel) a připravuje se deníček (tak zase těch 150 stránek A5, Word). Děkuji za pozornost.